

Οι μεταλλαγές στις διαδικασίες σχεδιασμού ως αποτέλεσμα της επικέντρωσης της κοινωνικής συζήτησης στη σφαίρα της οικονομίας.

Θεμελιακή παραδοχή της ανακοίνωσης είναι ότι οι διαδικασίες χωρικής παραγωγής και σχεδιασμού καθορίζονται από τις πολύμορφες αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των σφαιρών της οικονομίας, της πολιτικής, της κουλτούρας, της τεχνολογίας και του αστικού-φυσικού περιβάλλοντος. Οι σφαίρες αυτές, καθώς εμπλέκονται στον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνονται γενικότερα οι αντιλήψεις για τον άνθρωπο, την κοινωνία, τον κόσμο και τα πράγματα, καθορίζουν και την αρχιτεκτονική παραγωγή, η οποία δεν είναι απλά προϊόν εφαρμογής σχεδιαστικής «γεωμετρίας», αλλά αντανάκλαση πολιτισμικών αξιών, έκφραση ιδεολογικών, πολιτικών και οικονομικών αλλαγών.

Καθεμιά από αυτές τις σφαίρες, στο περιβάλλον του δυτικού κόσμου, υπακούει σε διαφορετική αξονική αρχή, πράγμα που σημαίνει ότι η αλληλεπίδρασή τους δεν είναι απαραίτητα αρμονική – μάλιστα, σε περιόδους κρίσεων οι εντάσεις μεταξύ των σφαιρών γίνονται κανόνας. Έτσι, η σφαίρα:

της οικονομίας, διέπεται από την αξονική αρχή της αποτελεσματικότητας της απόδοσης και της λειτουργικής ορθολογικότητας,
της κουλτούρας, από την αξονική αρχή του σεβασμού των ιδιαίτερων στοιχείων μιας ταυτότητας,
της πολιτικής, από την αξονική αρχή της δημοκρατίας,
του αστικού-φυσικού περιβάλλοντος, από την αξονική αρχή της ποιότητας της ζωής του πολίτη στην καθημερινότητά του,
της τεχνολογίας, από την αξονική αρχή της καινοτομίας ως απάντησης στην επίλυση παλιών και νεοεμφανιζόμενων προβλημάτων.

Ειδικότερα, η κρίση στη σφαίρα της οικονομίας πυροδοτεί μια αλυσιδωτή αντίδραση σε όλες τις άλλες σφαίρες. Η διερεύνηση των νέων ισορροπιών και εντάσεων μεταξύ των σφαιρών αυτών αποτελεί κεντρικό σημείο της ανακοίνωσης, με στόχο την κατανόηση των μεταλλαγών που συντελούνται στις διαδικασίες αρχιτεκτονικού και πολεοδομικού σχεδιασμού πριν και μετά την οικονομική κρίση στην Ελλάδα, των νέων διλημάτων που γεννιούνται διαρκώς και των λύσεών τους. Οι τελευταίες αποκαλύπτουν τις προθέσεις και τις αξίες που υπαγορεύουν τις διαδικασίες χωρικού σχεδιασμού.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Αρχιτέκτων Μηχανικός ΑΠΘ, ΜΔΕ Αρχιτεκτονική-Σχεδιασμός του Χώρου, Κατεύθυνση: Σχεδιασμός-Χώρος-Πολιτισμός ΕΜΠ, Διδάκτωρ Μηχανικός ΕΜΠ.